

Nr 376.

Godkänd av första kammaren den 18 juni 1942.

Godkänd av andra kammaren den 19 juni 1942.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 270 angående vissa kapitalinvesteringar i försvarsväsendets fastighetsfond jämte i ämnet väckta motioner.

(Tredje särskilda utskottets utlåtande nr 5.)

T I L L K O N U N G E N .

I en den 24 april 1942 dagtecknad proposition, nr 270, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden, föreslagit riksdagen att såsom kapitalinvesteringar i försvarsväsendets fastighetsfond till Vissa byggnadsarbeten m. m. anvisa följande reservationsanslag, nämligen

dels å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42

under arméförvaltningens delfond 4 800 000 kronor,

under marinförvaltningens delfond 950 000 kronor,

under flygförvaltningens delfond 2 500 000 kronor,

dels ock å riksstaten för budgetåret 1942/43

under arméförvaltningens delfond 40 000 000 kronor,

under marinförvaltningens delfond 9 350 000 kronor,

under flygförvaltningens delfond 40 700 000 kronor.

I detta sammanhang har riksdagen till behandling förehåft två motioner, nämligen

dels en inom första kammaren väckt motion (nr 253), vari hemställts, att riksdagen måtte i samband med beviljande av medel för ordnande av sjömansskolans och Karlskrona kustartilleriregementes förlägningslokaler m. m. anhålla, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om ytterligare utredning rörande förlägningslokalernas m. m. disposition, samt bemyndiga Kungl. Maj:t att disponera medlen för ifrågavarande förlägningsfrågors ordnande på annat sätt än som i propositionen förutsatts;

dels ock en inom andra kammaren väckt motion (nr 365), i vilken föreslagits, att riksdagen måtte hemställa till Kungl. Maj:t att snarast möjligt taga under övervägande åtgärder för tillgodoseende av bostadsbehovet i fråga om vid krigsflygskolan anställd personal i även manskapsgrad samt till krigsflygskolan knuten civilmilitär och civil personal.

Allmänna synpunkter.

I sin skrivelse nr 374, i anledning av propositionen nr 210 angående den fortsatta utbyggnaden och organisationen av landets försvarskrafter — i det följande benämnd försvarspropositionen — m. m., anför riksdagen vid behandlingen av de förslag till byggnadsarbeten, som framlagts i nämnda proposition, att riksdagen med avseende på byggnadsfrågorna mindre än måhända i andra föreliggande frågor kunnat taga en bestämd ställning. Emellertid förutsätter riksdagen i berörda skrivelse, att största möjliga sparsamhet iakttages vid byggnadsprogrammets förverkligande och att i sådant syfte vissa av riksdagen anförda synpunkter beaktas samt att endast de byggnadsåtgärder, som äro ur militär synpunkt oundgängligen nödvändiga, komma till utförande under femårsperioden.

Ikke heller det i förevarande proposition framlagda materialet med därtill hörande, i särskild ordning överlämnade handlingar har gjort det möjligt för riksdagen att underkasta de olika byggnadsprojekten någon ingående granskning. Såsom i propositionen framhållits, föreligga nämligen i allmänhet ännu icke detaljerade program för de olika byggnadsföretagen, och riksdagen har alltså vid prövningen av de föreliggande förslagen saknat säkra hållpunkter såväl med hänsyn till byggnadsföretagens omfattning som beträffande de framlagda kostnadsberäkningarna. Med hänsyn till vikteten av att de för krigsmaktens förstärkande och utbyggnad erforderliga byggnadsföretagen snarast kunna igångsättas, torde emellertid anslag för desamma redan nu böra beviljas. Riksdagen anser sig därför böra i princip ansluta sig till det i förevarande proposition framlagda byggnadsprogrammet, därvid riksdagen förutsätter, att de av riksdagen i nyssnämnda skrivelse anförda synpunkterna vinna beaktande. Riksdagen vill i detta sammanhang jämväl understryka vad föredragande departementschefen i propositionen framhållit därom, att rådande brist på arbetskraft och byggnadsmateriel gör det nödvändigt att avväga olika aktuella byggnadsföretag mot varandra samt att det vid en sådan avvägning kan yppa sig anledning att tills vidare uppskjuta även vissa arbeten, vilka i propositionen föreslagits till utförande. Med hänsyn till vad i det föregående anförts rörande avsaknaden av detaljerade byggnadsprogram och säkra kostnadsberäkningar, torde det vara påkallat att, såsom i propositionen förutsatts, Kungl. Maj:t skall äga inom ramen för av riksdagen anvisade medel vidtagna sådana jämkningar i de för de olika företagen i förevarande sammanhang beräk-

nade beloppen, som vid den kommande granskningen kunna visa sig erforderliga. I enlighet med vad departementschefen anfört utgår riksdagen därvid från att endast i tvingande fall byggnadsvolymen eller byggnadsstandarden ökas utöver vad som förutsatts i 1941 års försvarsutrednings förslag. Riksdagen förutsätter vidare, att Kungl. Maj:t vid framläggandet av anslagsäskanden för byggnadsarbeten för budgetåret 1943/44 skall vara i stånd att förebriaga mera fullständiga utredningar rörande de olika byggnadsföretagen än som nu varit möjligt.

Under åberopande av det anförda har riksdagen intet att erinra mot vad i förevarande proposition anförts under avsnittet Allmänna synpunkter.

Arméförvaltningens delfond.

I statsverkspropositionen (kapitalbudgeten, bilaga 2, punkten 10) hade Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskilda propositioner i ämnet, under förevarande delfond till vissa byggnadsarbeten m. m. för budgetåret 1942/43 beräkna ett reservationsanslag av 31 000 000 kronor. I propositionen nr 270 har Kungl. Maj:t nu återkommit med definitiva medelsäskanden för de byggnadsföretag, för vilka ifrågavarande belopp beräknades.

A. Byggnadsföretag, betingade av försvarsutredningens förslag.

NYA ETABLISSEMENT.

Norrbottens regementes jägarbataljon. Riksdagen ansluter sig till i propositionen framlagt förslag om anvisande för budgetåret 1942/43 av 500 000 kronor för påbörjande av etablisement i Kiruna för Norrbottens regementes jägarbataljon, kostnadsberäknat till 2 175 000 kronor, kostnader för markförvärv ej inräknade.

Göta pansarlivgardes kompani på Gotland. Riksdagen, som icke har något att erinra mot vad i propositionen i förevarande sammanhang anförts, biträder däri framlagt förslag om anvisande för nästa budgetår av 500 000 kronor för påbörjande av etablisement för Göta pansarlivgardes kompani på Gotland.

Wendes artilleriregementes förläggning vid Norra Åsum. I propositionen har föreslagits, att för påbörjandet av Wendes artilleriregementes utflyttning till Norra Åsum skall för budgetåret 1942/43 anvisas ett belopp av 2 000 000 kronor.

I sitt beslut i anledning av försvarspropositionen har riksdagen förkla-

rat sig icke ha något att erinra mot förslaget om Wendes artilleriregementes motorisering och förflyttning till Norra Åsum.

Riksdagen, som icke heller funnit anledning till erinran mot vad departementschefen i förevarande sammanhang anfört, finner, att för utflyttningens påbörjande för budgetåret 1942/43 bör anvisas ett belopp av 2 000 000 kronor.

Nytt artilleriregemente (A 9). För påbörjande under budgetåret 1942/43 av etablissemang för ett nytt kårartilleriregemente har i propositionen nr 270 föreslagits anvisande av ett belopp av 2 000 000 kronor för nämnda budgetår.

Riksdagen — som i sin skrivelse nr 374 förklarar sig finna erforderligt, att ett nytt kårartilleriregemente uppsättes, och ansluter sig till Kungl. Maj:ts i propositionen nr 280 framlagda förslag om regementets förläggning till Kristinehamn med föreslagen benämning — har intet att erinra mot att för påbörjande av etablissemang för Bergslagens artilleriregemente för budgetåret 1942/43 anvisas ett belopp av 2 000 000 kronor.

Stockholms luftvärnsregementes batteri på Gotland. Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot i förevarande proposition framlagt förslag i denna del, finner, att för budgetåret 1942/43 bör anvisas ett belopp av 300 000 kronor av det för ifrågavarande ändamål beräknade sammanlagda beloppet, 800 000 kronor.

Göteborgs luftvärnskår. För uppförande av etablissemang för Göteborgs luftvärnskår, vilken i försvarspropositionen förutsatts skola förläggas till Göteborg eller dess omedelbara närhet, har i förevarande proposition beräknats ett medelsbehov av 5 080 000 kronor (förutom 650 000 kronor för markförvärv), varav 2 000 000 kronor föreslagits skola anvisas för budgetåret 1942/43.

Riksdagen, som i annat sammanhang anmäler sitt beslut angående förläggningen av Göteborgs luftvärnskår, biträder Kungl. Maj:ts förslag, att för påbörjande av etablissemang för kåren för budgetåret 1942/43 anvisas ett belopp av 2 000 000 kronor.

Luleå luftvärnskår. Riksdagen biträder i propositionen framlagt förslag, att för budgetåret 1942/43 skall anvisas ett belopp av 2 000 000 kronor till påbörjande av etablissemang för Luleå luftvärnskår.

Luftvärnsmobiliseringscentral. Riksdagen, som ansluter sig till i propositionen framlagt förslag om uppförande av en luftvärns-

mobiliseringscentral, kostnadsberäknad till 240 000 kronor (förutom 10 000 kronor för markförvärv), har intet att erinra mot att förstnämnda belopp anvisas för ändamålet, därav 50 000 kronor för innevarande budgetår och återstoden för budgetåret 1942/43.

Mobiliseringscentraler för Svea och Göta ingenjörkårer. Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot vad i propositionen i förevarande sammanhang anförts, finner, att för ifrågavarande ändamål böra anvisas 100 000 kronor för innevarande budgetår och 860 000 kronor för budgetåret 1942/43.

Signalregementets kompani i Skövde. Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot i propositionen framlagt förslag, finner, att av för ifrågavarande ändamål beräknat belopp — 1 100 000 kronor — för innevarande budgetår böra anvisas 50 000 kronor och för nästa budgetår 500 000 kronor.

Göta trängkårs kompani i Nora. Riksdagen biträder i propositionen framlagt förslag om anvisande för nästkommande budgetår av 690 000 kronor för påbörjande av etablissemang för detta kompani, kostnadsberäknat till 1 690 000 kronor (förutom kostnader för markförvärv, omkring 60 000 kronor).

Mobiliseringscentraler för Svea, Göta, Norrlands och Skånska trängkårerna. Riksdagen, som icke har något att erinra mot vad i propositionen i denna fråga anförts, ansluter sig till däri framlagt förslag, att för budgetåret 1942/43 anvisas 700 000 kronor för två mobiliseringscentraler för Svea trängkår, 320 000 kronor för en mobiliseringscentral för Göta trängkår, 800 000 kronor för två mobiliseringscentraler för Norrlands trängkår och 650 000 kronor för två mobiliseringscentraler för Skånska trängkåren.

Stabsmobiliseringscentraler. Riksdagen har intet att erinra mot vad i propositionen i förevarande sammanhang anförts och ansluter sig till däri framlagt förslag, att för angivna ändamål anvisas 250 000 kronor för innevarande budgetår och 650 000 kronor för nästa budgetår.

Förrådsbyggnader för territoriella förband. I propositionen har för detta ändamål föreslagits anvisande av 800 000 kronor å tilläggsstat för budgetåret 1941/42 samt 4 200 000 kronor för budgetåret 1942/43.

Riksdagen, som ansluter sig till vad departementschefen uttalat rörande angelägenheten av att snarast bereda lokalutrymmen för de territoriella förbandens materiel och även till vad i övrigt i propositionen i förevarande fråga anförts, har intet att erinra mot att för ifrågavarande ändamål anvisas 800 000 kronor å tilläggsstat för budgetåret 1941/42 och 4 200 000 kronor för budgetåret 1942/43.

TILLBYGGNAD AV KASERNER. BARACKBYGGNADER.

För tillbyggnad av befintliga kasernetablissemment i syfte att bereda förläggningutrymme i kaserner för samtliga värnpliktiga under första tjänstgöring har i förevarande proposition föreslagits anvisande av 6 255 000 kronor, varav 650 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår och återstoden för budgetåret 1942/43.

I propositionen har vidare föreslagits, att för uppförande vid truppförbanden av barackbyggnader, avsedda att tillgodose det utökade lokalbehovet vid repetitionsövningar, skola anvisas 800 000 kronor för innevarande budgetår och därutöver erforderliga 2 000 000 kronor för nästa budgetår.

Riksdagen, som icke finner anledning till erinran mot vad sålunda föreslagits, biträder förslaget, att för tillbyggnad av kaserner anvisas 650 000 kronor för innevarande budgetår och 5 605 000 kronor för nästa budgetår samt att för barackbyggnader anvisas 800 000 kronor för innevarande budgetår och 2 000 000 kronor för nästa budgetår.

GARAGEBYGGNADER.

Riksdagen biträder i propositionen framlagt förslag om anvisande av ett belopp av 800 000 kronor å tilläggsstat för budgetåret 1941/42 samt 5 490 000 kronor för budgetåret 1942/43 för uppförande av garagebyggnader vid truppförbanden.

EXERCISBYGGNADER.

Riksdagen ansluter sig till i propositionen framlagt förslag, att för uppförande av exercisbyggnader anvisas 245 000 kronor å tilläggsstat för budgetåret 1941/42 samt 1 080 000 kronor för budgetåret 1942/43.

SÄRSKILDA BYGGNADSBEHOV.

Krigsskolan. Riksdagen ansluter sig till i propositionen framlagt förslag om anvisande för budgetåret 1942/43 av 90 000 kronor för vissa ändringsarbeten m. m. vid krigsskolan.

Infanteriskjutskolan. Riksdagen, som icke har något att erinra mot vad i propositionen i förevarande sammanhang föreslagits, finner, att för ifrågavarande ändamål bör för budgetåret 1942/43 anvisas ett belopp av 400 000 kronor.

Artilleriskjutskolan. I propositionen har föreslagits, att för påbörjande av vissa till 920 000 kronor kostnadsberäknade byggnadsarbeten vid artilleriskjutskolan — avseende expeditions-, förläggnings- och skolbyggnader, vissa bostäder, garage, vissa förråd samt diverse istandsättningsarbeten — skall för budgetåret 1942/43 anvisas ett belopp av 400 000 kronor.

Mot vad sålunda föreslagits och i övrigt i propositionen i denna fråga anförts har riksdagen ingen annan erinran att framställa än att det för ifrågavarande byggnadsarbeten beräknade beloppet torde böra minskas med 40 000 kronor med hänsyn till vad i försvarspropositionen under rubriken Artilleriskjutskolan anförts beträffande kostnaderna för chefsbostad vid skolan. Riksdagen finner sålunda, att för påbörjande av vissa byggnadsarbeten vid artilleriskjutskolan bör för budgetåret 1942/43 anvisas ett belopp av 360 000 kronor.

Luftvärnsskjutskolan. Med biträdande av vad i förevarande proposition i denna fråga anförts ansluter sig riksdagen till däri framlagt förslag, att för budgetåret 1942/43 anvisas 300 000 kronor för påbörjande av vissa till 780 000 kronor kostnadsberäknade byggnadsarbeten vid luftvärnsskjutskolan.

Infanteriets och kavalleriets officersaspirantskola. I propositionen har föreslagits, att för bestridande av under budgetåret 1942/43 förutsedda kostnader för tillgodoseende av lokalbehovet för infanteriets och kavalleriets officersaspirantskola skall anvisas ett belopp av 600 000 kronor.

Riksdagen, som icke har något att erinra mot vad i propositionen anförts rörande nytt etablissemang för infanteriets och kavalleriets officersaspirantskola, biträder förslaget, att för ändamålet anvisas 600 000 kronor för budgetåret 1942/43.

Gudhems remontdepå. Riksdagen, som ansluter sig till i propositionen framlagt förslag om anvisande av ett belopp av 100 000 kronor för vinterboning av stallar samt uppförande av bostäder för en underofficer och tre hästkötare vid Gudhems remontdepå, finner, att av nämnda belopp 20 000 kronor böra anvisas för innevarande budgetår och återstoden för budgetåret 1942/43.

Försvarsväsendets läroverk. Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot vad i propositionen föreslagits beträffande byggnads-

arbeten för försvarsväsendets läroverk, finner, att för påbörjande av ifrågavarande arbeten bör anvisas ett belopp av 750 000 kronor för budgetåret 1942/43.

Verkstäder för Skånska pansarregementet och Södermanlands pansarregemente. Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot i propositionen framlagt förslag, finner, att av för ifrågavarande ändamål beräknat belopp — tillhopa 2 000 000 kronor — å tilläggsstat för innevarande budgetår böra anvisas 200 000 kronor och å riksstaten för budgetåret 1942/43 800 000 kronor.

B. Av arméförvaltningen föreslagna byggnadsarbeten m. m.

Ordnanande av förläggningen vid Grytans skjutfält. Med instämmande i vad departementschefen i förevarande fråga anfört ansluter sig riksdagen till framlagt förslag, att för vissa byggnadsarbeten vid Grytans skjutfält anvisas 50 000 kronor å tilläggsstat för budgetåret 1941/42 och 150 000 kronor å riksstaten för budgetåret 1942/43.

Ombyggnad av matinrättningen vid Norrbottens regemente. Riksdagen ansluter sig till i propositionen framlagt förslag, att för utbyggnad av matinrättningen vid Norrbottens regemente anvisas 100 000 kronor å tilläggsstat för budgetåret 1941/42 samt 500 000 kronor för budgetåret 1942/43.

Ombyggnad av matinrättningen å Marma skjutfält. Riksdagen biträder i propositionen framlagt förslag om anvisande av 190 000 kronor för ifrågavarande ändamål, därav 90 000 kronor för innevarande budgetår och återstoden för budgetåret 1942/43.

Marketeribyggnad m. m. å Revingehed. I propositionen har föreslagits anvisande av 130 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår samt 600 000 kronor för budgetåret 1942/43 för uppförande av marketeribyggnad, skolbyggnad och gymnastikbyggnad å Revingehed.

Riksdagen, som i sin skrivelse nr 374 lämnar utan erinran ett i försvarspropositionen framlagt förslag om Södra skånska infanteriregementets organiserande som motorinfanteriregemente med delad förläggning i Ystad och Revingehed, har vid sådant förhållande intet att erinra mot vad i propositionen föreslagits beträffande byggnadsarbeten å Revingehed. Riksdagen finner sålunda, att för ändamålet böra anvisas 130 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår och 600 000 kronor för budgetåret 1942/43.

Ordnande av kraftförsörjningen vid Hälsinge och Älvsborgs regementen. Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot i propositionen framlagt förslag, finner, att för ifrågavarande ändamål böra anvisas 45 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår.

Utvidgning av vattenverken i Boden och Karlsborg. I propositionen har föreslagits, att för påbörjande av en till sammanlagt 1 150 000 kronor kostnadsberäknad ombyggnad av ifrågavarande vattenverk skall för budgetåret 1942/43 anvisas ett belopp av 400 000 kronor.

Riksdagen finner en ombyggnad av vattenverken i Boden och Karlsborg på sätt i propositionen föreslagits erforderlig och biträder förslaget, att för påbörjande av ifrågavarande arbeten anvisas ett belopp av 400 000 kronor för budetåret 1942/43.

Iståndsättning av vattenledningsnätet m. m. vid Göta artilleriregemente. Riksdagen finner icke anledning till erinran mot i propositionen framlagt förslag, att för ändamålet anvisas 50 000 kronor å tilläggsstat för budgetåret 1941/42 samt 60 000 kronor för budgetåret 1942/43.

Vattenreningsfilter vid infanteriskjutskolan. Riksdagen, som icke har något att erinra mot vad i propositionen i denna fråga anförts, ansluter sig till däri framlagt förslag, att för ifrågavarande ändamål anvisas ett belopp av 45 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår.

Vissa sjukhuslokaler på Gotland. Riksdagen, som icke har något att erinra mot vad departementschefen i förevarande fråga anført, finner, att för vissa sjukhuslokaler på Gotland för budgetåret 1942/43 bör anvisas ett belopp av 312 500 kronor.

Ordnande av förläggningen vid ridskolan. Riksdagen, som icke har något att erinra mot i propositionen framlagda förslag om markreglering mellan ridskolan och Strömsholms hingstdepå samt om vissa byggnadsarbeten vid ridskolan, finner, att för ifrågavarande byggnadsarbeten böra anvisas 818 000 kronor, därav 150 000 kronor å tilläggsstat för budgetåret 1941/42 och återstoden för budgetåret 1942/43.

Ordnande av förläggningen för arméhundgården och arméhundskolan. I propositionen har föreslagits, att för ifrågavarande ändamål skall anvisas ett belopp av 423 000 kronor, därav 150 000 kronor — innefattande jämväl täckning för en av Kungl. Maj:t genom beslut

den 8 augusti 1941 meddelad förskottsansvisning å 93 000 kronor från det å förskottsstaten för försvarsväsendet under kapitalbudgeten uppförda förskottsanslaget Försvarsberedskapens stärkande i allmänhet (VII b) — för innevarande budgetår och återstoden, 273 000 kronor, för budgetåret 1942/43.

Riksdagen har intet att erinra mot vad i propositionen i frågan anförts och biträder alltså förslaget, att för ordnande av förläggningen för arméhundgården och arméhundskolan anvisas 150 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår och 273 000 kronor för budgetåret 1942/43.

Nybyggnad för de militära högskolorna. Nybyggnad för krigsarkivet. Riksdagen, som ansluter sig till i propositionen uttalad uppfattning, att den av 1939 års lagtima riksdag beslutade militära högskolebyggnaden nu bör påbörjas med anlitande av de medel, som för ändamålet redan anvisats av riksdagen, har intet att erinra mot vad departementschefen i förevarande fråga anfört.

På av departementschefen anförda skäl biträder riksdagen likaledes i propositionen framlagt förslag om uppförande av en särskild byggnad för krigsarkivet och finner, att till påbörjande av ifrågavarande byggnadsföretag bör anvisas ett belopp av 500 000 kronor för budgetåret 1942/43.

C. Sammanfattning.

Av det förut anförda framgår, att riksdagen kunnat biträda de förslag rörande medelsanvisningar för olika byggnadsändamål, som i propositionen nr 270 framställt under de särskilda i det föregående angivna rubrikerna, allenast med den avvikelsen, att riksdagen funnit, att anslaget för vissa byggnadsarbeten vid artilleriskjutskolan, i enlighet med vad i försvarspropositionen i denna fråga anförts, bör beskäras med 40 000 kronor i förhållande till det i propositionen nr 270 framlagda förslaget.

På grund av vad sålunda anförts och då, med hänsyn till den av riksdagen beslutade jämkningen, det i propositionen äskade beloppet för innevarande budgetår kan minskas med ett avrundat belopp av 50 000 kronor, har riksdagen funnit sig böra till de i det föregående angivna byggnadsföretagen under arméförvaltningens delfond anvisa 4 750 000 kronor å tilläggsstat för budgetåret 1941/42 och 40 000 000 kronor å riksstaten för budgetåret 1942/43.

Riksdagen har intet att erinra mot att de nämnda beloppen på sätt departementschefen föreslagit anvisas som icke specificerade anslag och i redovisningshänseende betraktas såsom reservationsanslag samt att Kungl. Maj:t skall äga medgiva, att om besparing å för visst ändamål beräknat belopp uppkommer eller kan beräknas uppkomma, denna besparing må tagas i anspråk för täckande av merkostnader för andra med vederbörande anslag avsedda byggnadsarbeten.

Marinförvaltningens delfond.

I statsverkspropositionen (kapitalbudgeten, bilaga 2, punkten 17) hade Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskilda propositioner i ämnet, under förevarande delfond till vissa byggnadsarbeten m. m. för budgetåret 1942/43 beräkna ett reservationsanslag av 7 500 000 kronor. I propositionen nr 270 har Kungl. Maj:t nu återkommit med definitiva medelsäskanden för de byggnadsföretag, för vilka ifrågavarande belopp beräknats, samt därjämte anmält vissa medelsbehov, som synts böra tillgodoses över tilläggsstat för innevarande budgetår.

A. Vissa för marinen gemensamma anslag.

Brännoljecisterner för flottan. Riksdagen ansluter sig till i propositionen framlagt förslag om anvisande för budgetåret 1942/43 av 400 000 kronor för påbörjande av vissa till 2 498 000 kronor kostnadsberäknade brännoljecisterner för flottan.

Centralförråd för marinens intendenturmateriel. Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot vad departementschefen i förevarande sammanhang anfört, biträder i propositionen framlagt förslag, att för centralförråd för marinens intendenturmateriel anvisas 325 000 kronor för budgetåret 1942/43.

Vissa inbyggnader i artilleri-, min- och torpedförråd. Riksdagen biträder i propositionen framlagt förslag, att för ifrågavarande ändamål anvisas 300 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår och 1 000 000 kronor för budgetåret 1942/43.

B. Byggnadsarbeten inom Norrlandskustens marindistrikt.

Vissa byggnadsarbeten för Gustafsviks örlogsdepå. Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot i propositionen framlagt förslag, att för påbörjande, enligt Kungl. Maj:ts beprövande, av de av försvarsutredningen föreslagna byggnadsarbeten vid Gustafsviks örlogsdepå, som finnas mest angelägna, skall för budgetåret 1942/43 anvisas ett belopp av 500 000 kronor.

C. Byggnadsarbeten inom Ostkustens marindistrikt.

Ändringsarbeten å sjökrigsskolans byggnad. Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot vad departementschefen i förevarande sammanhang anfört, biträder i propositionen framlagt förslag, att för ändamålet för budgetåret 1942/43 anvisas ett belopp av 40 000 kronor.

Förläggnings- och förplägnadsanstalter å Bergholmen. Ombyggnad av f. d. Ing. 1 V:s kasern i Vaxholm. Värmeledning i tre manskapsbaracker. Exercishall med mäthus för Vaxholms kustartilleriregemente. Mässbyggnad för underofficerare å Korsö. Omläggning av de elektriska ledningarna å Rindö, Vaxön och Värmdö. Med biträdande av vad i propositionen under förevarande rubriker anförts finner sig riksdagen böra för budgetåret 1942/43 anvisa

a) till Förläggnings- och förplägnadsanstalter å Bergholmen ett belopp av 54 000 kronor;

b) till Ombyggnad av f. d. Ing. 1 V:s kasern i Vaxholm ett belopp av 190 000 kronor;

c) till Värmeledning i tre manskapsbaracker ett belopp av 60 000 kronor;

d) till Exercishall med mäthus för Vaxholms kustartilleriregemente ett belopp av 250 000 kronor;

e) till Mässbyggnad för underofficerare å Korsö ett belopp av 25 000 kronor; samt

f) till Omläggning av de elektriska ledningarna å Rindö, Vaxön och Värmdö ett belopp av 40 000 kronor.

Tjänstebostäder för officerare och underofficerare. Riksdagen, som erfarit att Vaxholms stad hyser stort intresse för och är beredd att vidtaga åtgärder för underlättande av egnahemsbebyggelse till förmån för den fast anställda personalen vid kustartilleriet i Vaxholm, biträder vad propositionen anförts rörande tjänstebostäder för officerare och underofficerare vid Stockholms kustartilleriförsvar samt Vaxholms kustartilleriregemente och finner sig alltså böra för budgetåret 1942/43 anvisa 400 000 kronor till nybyggnad av tjänstebostäder för officerare och underofficerare samt 200 000 kronor till modernisering och ombyggnad av sådana bostäder.

D. Byggnadsarbeten inom Gotlands marindistrikt.

Exercishall med mäthus för Gotlands kustartillerikår. Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot i propositionen framlagt förslag, finner sig böra för här ifrågavarande ändamål för budgetåret 1942/43 anvisa ett belopp av 200 000 kronor.

E. Byggnadsarbeten inom Sydkustens marindistrikt.

Ombyggnad och inredning av flottans beväringssbefäddnings- samt av flottans stambeklädnadsförråd. Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot i propositionen framlagt förslag, finner, att för ifrågavarande ändamål böra för budgetåret 1942/43 anvisas

195 000 kronor, därav 130 000 kronor för bevaringsbeklädnadsförrådet och 65 000 kronor för stambeklädnadsförrådet.

Tillbyggnad av matinrättningen samt utvidgning av panncentralen vid kasern Ankarstierna. Vissa nybyggnader vid kasern Ankarstierna. Ny kanslibyggnad för chefen för Karlskrona örlogsstation. Riksdagen anser i likhet med departementschefen, att vissa av de byggnadsarbeten, som föreslagits av försvarsutredningen för förbättrande av förläggningsförhållandena i Karlskrona, snarast möjligt böra komma till utförande. Riksdagen biträder sålunda i propositionen framlagda förslag om anvisande av följande belopp, nämligen

a) för Tillbyggnad av matinrättningen samt utvidgning av panncentralen vid kaserna Ankarstierna

dels 70 000 kronor å tilläggsstat för budgetåret 1941/42,

dels 75 000 kronor för budgetåret 1942/43;

b) till Vissa nybyggnader vid kasern Ankarstierna

dels 100 000 kronor å tilläggsstat för budgetåret 1941/42,

dels 800 000 kronor för budgetåret 1942/43;

c) till Ny kanslibyggnad för chefen för Karlskrona örlogsstation

dels 75 000 kronor å tilläggsstat för budgetåret 1941/42,

dels 250 000 kronor för budgetåret 1942/43.

Vissa byggnadsarbeten för flottans sjömansskola. I propositionen har föreslagits, att till vissa byggnadsarbeten för flottans sjömansskola för budgetåret 1942/43 skall anvisas ett belopp av 400 000 kronor.

I förutnämnda motion I: 253 har ifrågasatts, om icke skäl föreligga att disponera de för marinmyndigheterna tillgängliga byggnaderna i Karlskrona på annat sätt än som i försvarspropositionen, och därmed jämväl i förevarande proposition, förutsatts. I motionen har med hänsyn härtill hemställts, att riksdagen måtte anhålla hos Kungl. Maj:t om ytterligare utredning rörande dispositionen av förläggningslokaler m. m. i Karlskrona. Riksdagen har visserligen icke funnit anledning föreligga för en framställning om en sådan särskild utredning och har alltså funnit, att nu till vissa byggnadsarbeten för flottans sjömansskola för budgetåret 1942/43 böra anvisas 400 000 kronor. Emellertid vill riksdagen i anslutning därtill förorda, att vid byggnadsprogrammets mera detaljerade utformning fortsatt uppmärksamhet ägnas frågan om den lämpligaste dispositionen av de statliga byggnaderna i Karlskrona. Under erinran om vad riksdagen i annat sammanhang anfört rörande anslagsmedlens disposition vill riksdagen uttala, att det icke torde böra föreligga hinder för Kungl. Maj:t att vid dispositionen av såväl denna anslagspost som övriga för byggnadsarbeten i Karls-

krona beräknade anslagsmedel vidtagna de ändringar i byggnadsprogrammet, som må befinnas lämpliga. Riksdagen har intet att erinra mot i propositionen framlagt förslag, att jämväl tidigare anvisade anslagsmedel, som avsetts för ändringsarbeten inom f. d. Karlskrona grenadjärregementes kasern, skola få tagas i anspråk för angivna ändamål.

Modernisering och utvidgning av artilleriskjutbanan vid Karlskrona örlogsvarv. Förbättringar å elektriska kraftnätet vid Karlskrona örlogsvarv. Modernisering av maskinverkstaden vid ingenjördepartementet vid Karlskrona örlogsvarv. Utökning av värmecentralen vid arbetsgruppen IH vid Karlskrona örlogsvarv. Iståndsättning av projektilförrådsbyggnad vid Karlskrona örlogsvarv. Med biträdande av i propositionen framlagda förslag till vissa moderniseringar och förbättringar vid Karlskrona örlogsvarv finner sig riksdagen böra anvisa

a) till Modernisering och utvidgning av artilleriskjutbanan vid Karlskrona örlogsvarv för budgetåret 1942/43 ett belopp av 160 000 kronor;

b) till Förbättringar å elektriska kraftnätet vid Karlskrona örlogsvarv för budgetåret 1942/43 ett belopp av 71 000 kronor;

c) till Modernisering av maskinverkstaden vid ingenjördepartementet vid Karlskrona örlogsvarv å tilläggsstat för budgetåret 1941/42 ett belopp av 55 000 kronor;

d) till Utökning av värmecentralen vid arbetsgruppen IH vid Karlskrona örlogsvarv å tilläggsstat för budgetåret 1941/42 ett belopp av 30 000 kronor; samt

e) till Iståndsättning av projektilförrådsbyggnad vid Karlskrona örlogsvarv för budgetåret 1942/43 ett belopp av 80 000 kronor.

Förlängning av Oscarsdockan m. m. Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot vad i propositionen anförts beträffande förevarande fråga, finner sig böra för förlängning av Oscarsdockan m. m. för budgetåret 1942/43 anvisa ett belopp av 50 000 kronor.

Förlängning av Gamla dockan. Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot därom i propositionen framlagt förslag, finner sig böra för förlängning av Gamla dockan för budgetåret 1942/43 anvisa ett belopp av 150 000 kronor.

Byggnadsarbeten för Blekinge kustartilleriförsvar och Karlskrona kustartilleriregemente. Riksdagen har, under hänvisning till vad riksdagen vid behandlingen av frågan om anslag till vissa byggnadsarbeten för flottans sjömansskola anført i anledning av motionen

I: 253, i princip intet att erinra mot de i propositionen under förevarande rubrik upptagna byggnadsfrågorna och har icke heller funnit anledning till erinran emot att tidigare för ombyggnad av f. d. ingenjörkasernen anvisade medel disponeras på sätt departementschefen föreslagit. Riksdagen finner sig därför böra i enlighet med propositionens förslag för nedanstående ändamål anvisa följande belopp, nämligen:

a) till Ombyggnad av f. d. ingenjörkasernen ett belopp av 175 000 kronor för budgetåret 1942/43;

b) till Exercishall med mätthus för Karlskrona kustartilleriregemente ett belopp av 225 000 kronor för budgetåret 1942/43;

c) till Utbyggnad av matinrättningen samt utökning av manskapsmässen å Oscarsvärn

dels 40 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår,

dels 60 000 kronor för budgetåret 1942/43;

d) till Barack å Oscarsvärn för bataljonsstab m. m.

dels 15 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår,

dels 40 000 kronor för budgetåret 1942/43;

e) till Kaserner m. m. å Oscarsvärn, för vilka arbeten kostnaderna totalt beräknats till 800 000 kronor, ett belopp av 500 000 kronor för budgetåret 1942/43.

F. Byggnadsarbeten inom Västkustens marindistrikt.

Gymnastik- och exercisbyggnad vid Göteborgs örlogsdepå. Riksdagen, som icke har något att erinra mot vad i propositionen i förevarande sammanhang anförts, finner sig böra för ifrågavarande ändamål för budgetåret 1942/43 anvisa 300 000 kronor.

Iståndsättnings-, omändrings- och nybyggnadsarbeten för Göteborgs kustartilleriförsvar och Älvsborgs kustartilleriregemente. Riksdagen, som intet har att erinra mot vad i propositionen härutinnan anförts, finner sig böra för ifrågavarande ändamål anvisa 200 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår och 1 800 000 kronor för budgetåret 1942/43.

G. Administrationskostnader och oförutsedda utgifter.

Riksdagen finner sig på i propositionen anförda skäl böra till Kungl. Maj:ts förfogande för bestridande av administrationskostnader och oförutsedda utgifter ställa ett belopp av 400 000 kronor, varav 50 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår.

H. Sammanfattning.

Riksdagen har i det föregående till alla delar biträtt i propositionen framställda anslagsäskanden till sammanlagt 935 000 kronor å tilläggsstat för

innevarande budgetår och 9 365 000 kronor för budgetåret 1942/43. Under återopande av vad riksdagen anfört under motsvarande avsnitt under arméförvaltningens delfond finner sig riksdagen böra till vissa byggnadsarbeten m. m. under marinförvaltningens delfond av försvarsväsendets fastighetsfond anvisa *dels* å tilläggsstat för budgetåret 1941/42 ett reservationsanslag av 950 000 kronor, *dels ock* å riksstaten för budgetåret 1942/43 ett reservationsanslag av 9 350 000 kronor.

Flygförvaltningens delfond.

Under återopande av vad riksdagen i tidigare sammanhang anfört har riksdagen i princip intet att erinra mot vad i propositionen inledningsvis anförts under förevarande rubrik.

A. Flottiljer.

Västmanlands flygflottilj. Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot vad i propositionen i förevarande sammanhang anförts, ansluter sig till i propositionen framlagt förslag, att för bestridande av utgifter för markförvärv och för sådana byggnadsarbeten m. m., som prövas mest angelägna i samband med uppförandet av nytt etablissement vid Hässlö, skola anvisas 200 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår och 1 500 000 kronor å riksstaten för budgetåret 1942/43.

Roslagens flygflottilj. Riksdagen, som icke har något att erinra mot vad i propositionen därom anförts, finner sig böra för vissa byggnads- och anläggningsarbeten vid Roslagens flygflottilj anvisa 150 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår och 750 000 kronor å riksstaten för budgetåret 1942/43.

Östgöta flygflottilj. Riksdagen, som intet har att erinra mot vad i propositionen i förevarande sammanhang anförts, ansluter sig till i propositionen framlagt förslag, att för iståndsättande av Östgöta flygflottiljs etablissement och utvidgning av dess flygfält skola anvisas 100 000 kronor å tilläggsstat för budgetåret 1941/42 och 700 000 kronor för budgetåret 1942/43.

Jämtlands flygflottilj. I fråga om byggnadsarbeten vid Jämtlands flygflottilj ansluter sig riksdagen till vad i propositionen anförts och finner sig alltså böra för ändamålet anvisa 100 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår och 900 000 kronor å riksstaten för budgetåret 1942/43.

Krigsflygskolan. För påbörjande av särskilt trängande arbeten vid krigsflygskolan har i propositionen föreslagits anvisande av ett belopp av 400 000 kronor för budgetåret 1942/43

Med avseende på byggnadsarbeten vid krigsflygskolan ansluter sig riksdagen till vad i propositionen därom anförts och biträder alltså förslaget, att för ändamålet skola anvisas 400 000 kronor för budgetåret 1942/43. I samband med den i försvarspropositionen förutsatta utredningen i tjänstebostadsfrågan böra de i motionen II: 365 framlagda synpunkterna så långt möjligt är beaktas.

Västgöta flygflottilj. Riksdagen, som icke har något att erinra mot vad i propositionen i förevarande sammanhang anförts, biträder i propositionen framlagt förslag, att för markförvärv och sådana arbeten vid Västgöta flygflottilj, som prövas särskilt angelägna, skola anvisas 100 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår och 1 200 000 kronor å riksstaten för budgetåret 1942/43.

Skaraborgs flygflottilj. Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot vad därutinnan i förevarande proposition anförts, ansluter sig till i propositionen framlagt förslag, att för vissa byggnadsarbeten vid Skaraborgs flygflottilj skola anvisas 300 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår och 1 400 000 kronor för budgetåret 1942/43.

Svea flygflottilj. Riksdagen, som icke har något att erinra mot vad i propositionen i förevarande sammanhang anförts, finner sig böra för byggnadsarbeten vid Svea flygflottilj anvisa 150 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår och 1 250 000 kronor å riksstaten för budgetåret 1942/43.

Göta flygflottilj. Riksdagen ansluter sig till i propositionen framlagt förslag, att för byggnadsarbeten vid Göta flygflottilj skola anvisas 300 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår och 1 200 000 kronor för budgetåret 1942/43.

Södermanlands flygflottilj. Riksdagen, som icke har något att erinra mot vad i propositionen i förevarande sammanhang anförts, finner sig böra för arbeten vid Södermanlands flygflottilj anvisa 900 000 kronor för budgetåret 1942/43.

Kalmar flygflottilj. Riksdagen har intet att erinra emot att, såsom i propositionen föreslagits, hela det för vissa kompletteringsarbeten vid flottiljen erforderliga beloppet, i runt tal 1 280 000 kronor, nu ställes till förfogande, varav 400 000 kronor å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår och 880 000 kronor å riksstaten för budgetåret 1942/43.

Bråvalla flygflottilj. Riksdagen, som icke har något att erinra mot vad i propositionen i förevarande sammanhang anförts, finner sig böra för byggnadsarbeten för Bråvalla flygflottilj anvisa 200 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår och 4 800 000 kronor å riksstaten för budgetåret 1942/43.

Hallands flygflottilj. Ehuru frågan om nu ifrågavarande flottiljs förlägningsplats ännu icke blivit slutgiltigt avgjord, torde ändock medel böra anvisas för att erforderliga arbeten skola kunna igångsättas, så snart markfrågorna vunnit sin lösning. Riksdagen, som icke har något att erinra mot vad i propositionen därom anförts, finner sig alltså böra för flygfälts- och byggnadsarbeten vid Hallands flygflottilj anvisa 70 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår och 1 600 000 kronor å riksstaten för budgetåret 1942/43.

Hälsinge flygflottilj. Riksdagen, som i sin skrivelse nr 374 ansluter sig till förslaget, att ifrågavarande flottilj skall förläggas till Söderhamn, finner jämväl, att för påbörjande av flygfältsarbeten för flottiljen böra anvisas 1 000 000 kronor för budgetåret 1942/43.

Upplands flygflottilj. Riksdagen har intet att erinra mot vad i propositionen anförts i denna del och finner sig alltså böra för påbörjande av de för Upplands flygflottilj erforderliga flygfälts- och byggnadsarbetena anvisa 5 000 000 kronor för budgetåret 1942/43.

Blekinge flygflottilj. Riksdagen, som icke finner anledning till erinran mot vad i propositionen i förevarande fråga anförts, finner sig böra för markförvärv och byggnadsarbeten för Blekinge flygflottilj anvisa 2 600 000 kronor för budgetåret 1942/43.

Flygkadettskolan. Riksdagen har intet att erinra mot i propositionen framlagt förslag, att 1 600 000 kronor av de 2 444 000 kronor som av försvarsutredningen beräknats erforderliga för etablissemangets färdigställande anvisas för nästkommande budgetår.

Norrbottens flygbaskår. Riksdagen ansluter sig till i propositionen framlagt förslag, att för budgetåret 1942/43 skola anvisas 2 000 000 kronor för vissa byggnadsarbeten vid Norrbottens flygbaskår, för vilka totalkostnaden beräknats till 2 400 000 kronor.

B. Flygverkstäder.

Centrala flygverkstaden å Malmen jämte försökscentral. Beträffande byggnadsarbeten m. m. vid den centrala flygverkstaden å Malmen samt försökscentralen biträder riksdagen det i propositionen fram-

lagda förslaget och finner sig alltså böra för ändamålet anvisa 100 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår och 2 100 000 kronor å riksstaten för budgetåret 1942/43.

Centrala flygverkstaden i Västerås. Riksdagen, som icke har något att erinra mot vad i propositionen i förevarande fråga anförts, finner sig böra för igångsättande av byggnadsarbeten vid den centrala flygverkstaden i Västerås för budgetåret 1942/43. anvisa ett belopp av 1 400 000 kronor.

Centralförråden. I propositionen har föreslagits, att för påbörjande av de mest brådskande arbetena med centralförråden för flygmateriel och vapenmateriel för budgetåret 1942/43 skall anvisas ett belopp av 500 000 kronor.

Det i propositionen framlagda förslaget föranleder ingen erinran från riksdagens sida, och riksdagen finner sig alltså böra för centralförråd för flygmateriel och vapenmateriel för budgetåret 1942/43 anvisa ett belopp av 500 000 kronor.

E. Övningsplatser och krigsflygfält.

Flygvapnets övningsplatser. Riksdagen har intet att erinra mot att 1 540 000 kronor, varav 106 000 kronor för markförvärv, i enlighet med det i propositionen framlagda förslaget för budgetåret 1942/43 anvisas för kompletterande byggnads- och flygfältsarbeten vid flygvapnets övningsplatser.

Krigsflygfälten. Riksdagen har intet att erinra mot vad i propositionen i förevarande sammanhang anförts och finner sig alltså böra för arbeten vid krigsflygfälten anvisa 300 000 kronor å tilläggsstat för innevarande budgetår och 5 500 000 kronor för budgetåret 1942/43.

F. Sammanfattning.

Riksdagen har i det föregående till alla delar anslutit sig till de i propositionen framlagda förslagen. Under återopande av vad riksdagen anför under motsvarande avsnitt under arméförvaltningens delfond finner sig riksdagen böra till vissa byggnadsarbeten m. m. under flygförvaltningens delfond av försvarsväsendets fastighetsfond anvisa *dels* å tilläggsstat för budgetåret 1941/42 ett reservationsanslag av 2 500 000 kronor, *dels ock* å riksstaten för budgetåret 1942/43 ett reservationsanslag av 40 700 000 kronor.

Riksdagens beslut.

Under åberopande av vad riksdagen i det föregående anført får riksdagen anmäla, att riksdagen såsom kapitalinvesteringar i försvarsväsendets fastighetsfond till *Vissa byggnadsarbeten m. m.* anvisat följande reservationsanslag, nämligen

- a) å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42
 - under arméförvaltningens delfond 4 750 000 kronor,
 - under marinförvaltningens delfond 950 000 kronor,
 - under flygförvaltningens delfond 2 500 000 kronor,
- b) å riksstaten för budgetåret 1942/43
 - under arméförvaltningens delfond 40 000 000 kronor,
 - under marinförvaltningens delfond 9 350 000 kronor,
 - under flygförvaltningens delfond 40 700 000 kronor.

Stockholm den 19 juni 1942.

Med undersåtlig vördnad.
